

Hur handelsdata kan användas i samhällskriser

– Detaljhandelns roll och insikter

Projektet *Hur detaljhandelsdata kan användas i samhällskriser: fallstudien covid-19* har haft fyra explorativa och i viss mån överlappande forskningsfrågor för att få ett heltäckande perspektiv. Dessa frågor var:

- (Hur) kan privatsektordata i allmänhet och detaljhandelsdata specifikt användas för att bättre förstå allmänhetens reaktioner på kriser?
  - Vilka insikter om offentliga beteenden kan man få genom att kombinera flera källor för detaljhandelsdata?
  - Vilken data finns tillgänglig och vad krävs för att den ska kunna användas för att hjälpa i en samhällskris? Vilka är de viktigaste utmaningarna för att göra det?
  - Hur kan insikter göras användbara för akademien, detaljhandeln, och samhället i stort?
- Projektet har genererat ett flertal insikter genom att besvara dessa frågor, i sammandrag;
- Detaljhandelsdata innehåller variabler i fem dimensioner som kan tillhandahålla värdefulla och i många avseenden unika insikter avseende allmänhetens reaktioner på kriser, särskilt med hög upplösning temporalt (tid) och geospatialt (plats).
  - **Genom att kombinera flera källor och typer av detaljhandelsdata kan man få snabb lägesuppfattning av exempelvis köpbeteenden och mobilitet, vilket i sin tur kan användas för att få snabb återkoppling på allmänhetens reaktioner på allmänna riktlinjer och råd, samt relevant beslutsunderlag för planering och beslut framåt.**
  - Svaret på vilken data som finns tillgänglig är tudelat – **detaljhandeln har tillgång till relevant data som behövs i sina system, men det är viktigt att förstå att**
    - analysera data för specifika insikter samt att
    - sammanställa dessa insikter från ett flertal aktörer är separata processer med separata och specifika utmaningar.
  - För att möjliggöra tillgång till insikter från detaljhandelsdata i vid bemärkelse vid samhällskriser finns det tekniska, (intern) politiska, juridiska, samt ekonomiska utmaningar samt möjligheter: ▶

- Enskilda företag har högupplöst data i sina interna system men skulle behöva tydligare roller och processer för att mer effektivt kunna analysera data och dela insikter.
- Det stora värdet kommer från att kunna sammanställa och dela insikter mellan flera företag, men detta förutsätter tydliga och fördefinierade indikatorer och format, tydliga motparter, samt transparenta processer och tillämpningar.
- Det finns idag inga etablerade processer för hantering av detaljhandelsdata och insikter för samhällskriser vare sig hos avsändaren/företagen eller mottagaren/myndighetssidan. Frågan är komplex och spänner över flera organisatoriska avdelningar och ansvarsområden inom respektive organisation.
- De juridiska omständigheterna kring data-delning i kriser från företag till myndigheter är inte helt utredda avseende äganderätt, ansvarsfrågor, och så vidare. I och med att det inte finns några standardiserade ramverk eller processer har det kommit att bli unika avtalslösningar för varje enskilt företag som deltagit i projektet.
- Kommande regleringar som *EU Data Act* samt pågående statliga utredningar för utvecklingen av ett modernt svenskt totalförsvar kommer att förändra spelplanen; både genom att lyfta fram företagens roll vid samhällskriser samt också genom att skapa tvingande förutsättningar för företag att utveckla processer för att dela vissa data och insikter med myndigheter och tredje part.
- Det har framkommit en möjlighet för högskolor och universitet att fungera som en kvalificerad och neutral tredjepartsaktör som kan tillhandahålla analytisk kompetens och resurser, samt kan sammanställa olika insikter och datakällor från flera företag med bibehållet skydd för både personlig integritet och kommersiella intressen.
- Behovet av ökad dialog och samverkan mellan detaljhandeln och myndigheter för att bearbeta ovanstående utmaningar har lyfts fram av flera aktörer under projektets gång. Här kan branschorganisationer som exempelvis Handelsrådet och Svensk Handel spela en nyckelroll som kontaktpunkt mellan företag, myndigheter, och högskolor avseende kunskap, information, såväl som praktiska kontakter och mötesplatser. ■

Projektnamn: Hur detaljhandelsdata kan användas i samhällskriser: fallstudien covid-19

Projektledare: Sara Rosengren

Övriga projektdeltagare: Erik Wetter, Huong Nguyen och Fateme Sohrabi

Beviljat anslag: 1 895 743 kronor

Projektid: oktober 2021 – september 2023

Handelsrådet | 103 29 Stockholm
Besöksadress: Regeringsgatan 60
Telefon växel 010-471 85 80
www.handelsradet.se